

ZONNIGE KEMPEN

Inspiratiedag Meesterproef

Duurzaamheid

29/11/2019

Luc STIJNEN

1

Visie duurzaamheid

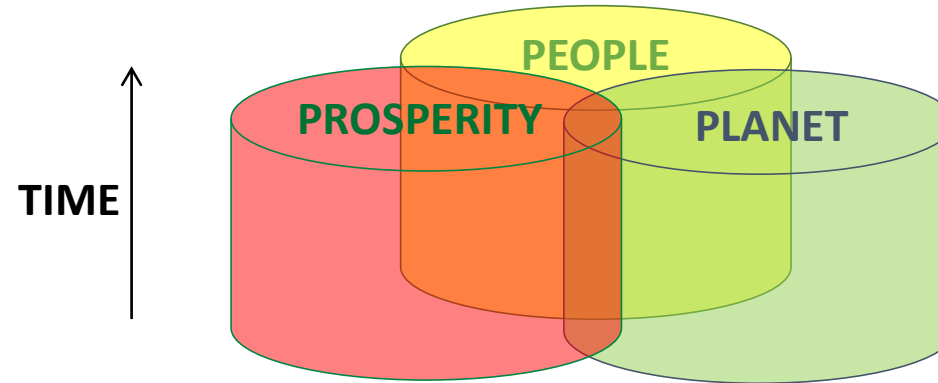
Duurzaamheid: een ruim begrip

- Lange levensduur
- Ecologisch
- Milieuvriendelijk
- Energiezuinig
- Maatschappelijk verantwoord
- Tijd

Duurzaamheid een ruim begrip

Durable

- lange levensduur

Sustainable : Elkington

- People (doelpubliek)
- Profit / Prosperity (doelstellingen in economisch kader)
- Planet (maatsch. verantwoordelijkheid)

Zes stappen benadering als uitbreiding van Trias Energetica

Trias Energetica

- 1 Verminderen verbruik
- 2 Gebruik niet uitputbare energie met minimum aan overlast
- 3 Verbetering rendement

Noodzakelijke, maar onvoldoende voorwaarden

Toevoegen

- 4 Afstellen, meten en evalueren: installatie
- 5 informeren en begeleiden van gebruik
- 6 verspreiden ervaringen zowel positief als negatief

PRESENTATIE

3

Duurzaam (ver)bouwen van woningen

Onder de kerktoren

- Verdichting
- Dorpskern
- Open ruimte
- Sociale duurzaamheid

Het geheel is meer dan de som der delen

- Locatie
- Energie
- Materiaalkeuze
- Afvalbeheersing
- Mobiliteit
- Waterbeheersing
- **Flexibiliteit**
- Toegankelijkheid
- Leefbaarheid
- ...

-> holistische benadering

De individuele entiteit

- Compactheid (minder risico koudebruggen)
- Oriëntatie
- Zonering
- Veiligheid
- Akoestiek
- **Flexibiliteit** (veranderende vraag)
- Gecontroleerde ventilatie & luchtdichtheid

Het complex, de wijk

- Collectieve energieopwekking en -omzetting
- Zonne-energie
- Stimuleren bewoners
- Publieke ruimte
- Renovatie bestaande gebouwen
- Sterk netwerk en collectiviteit
- Aandacht voor identiteit en diversiteit
- **Flexibiliteit** (typologie, doelgroepen)

De maatschappij, het milieu

- Regenwater (recuperatie en infiltratie)
- Materiaalkeuze
- Afvalbeheer (project en bewoners)
- **Woonvormen**

4

Sint Antoniuspleintje Westerlo

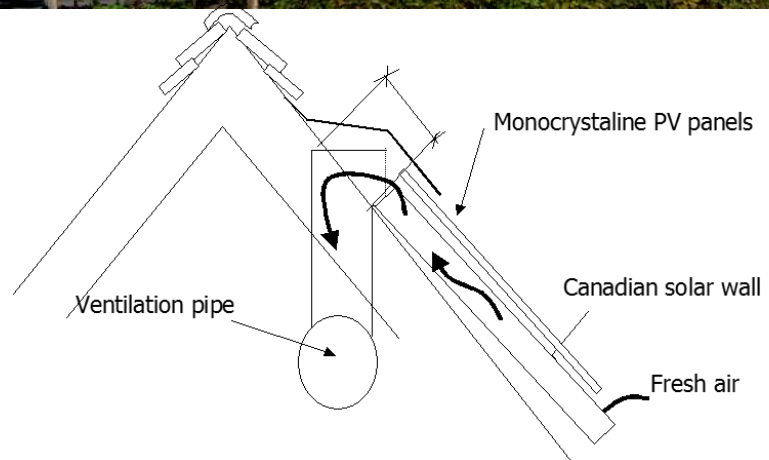
Sint-Antoniuspleintje - Zoerle-Parwijs

Sint-Antoniuspleintje - Zoerle-Parwijs

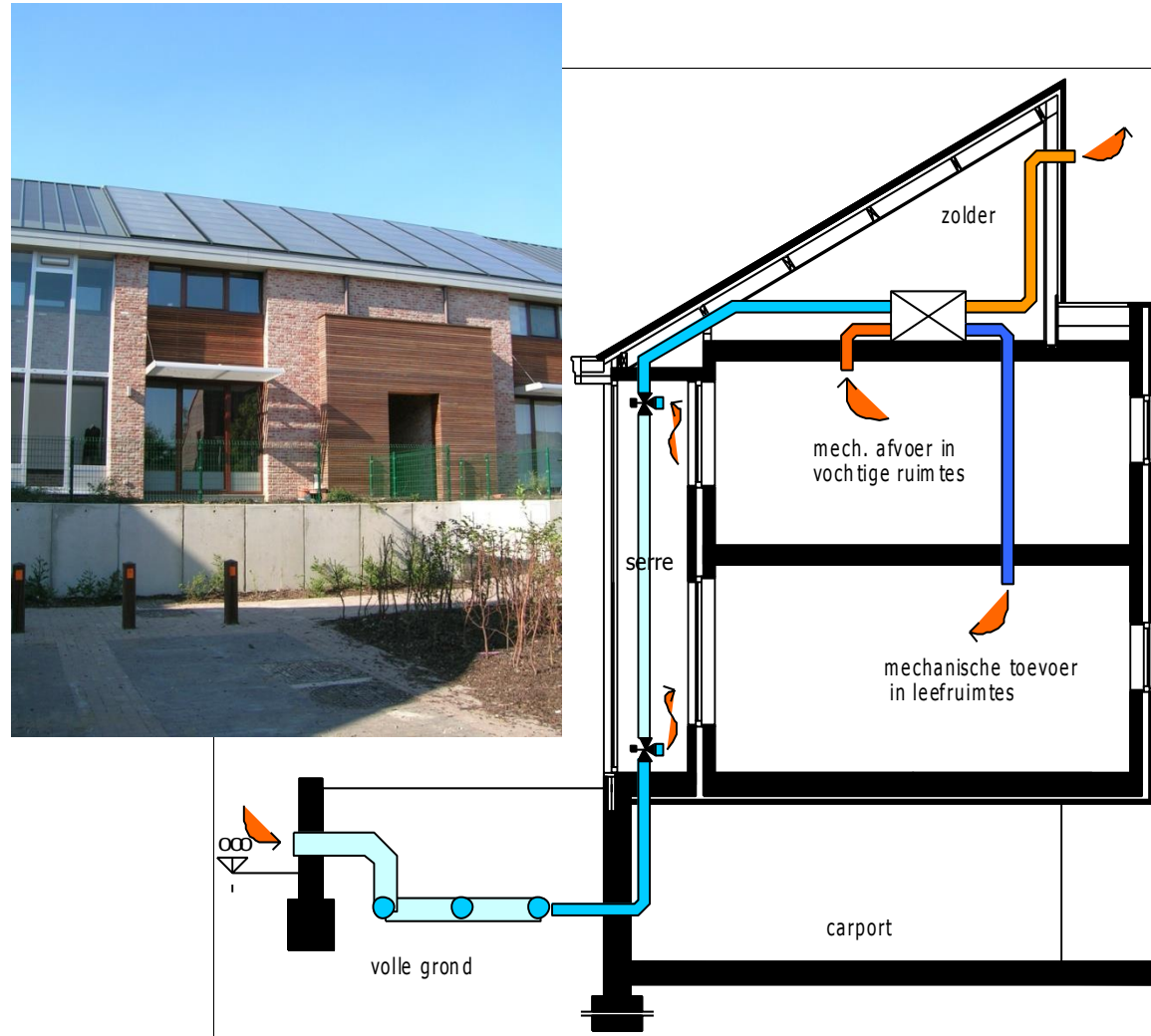
Sint-Antoniuspleintje

Gebruik zonneënergie

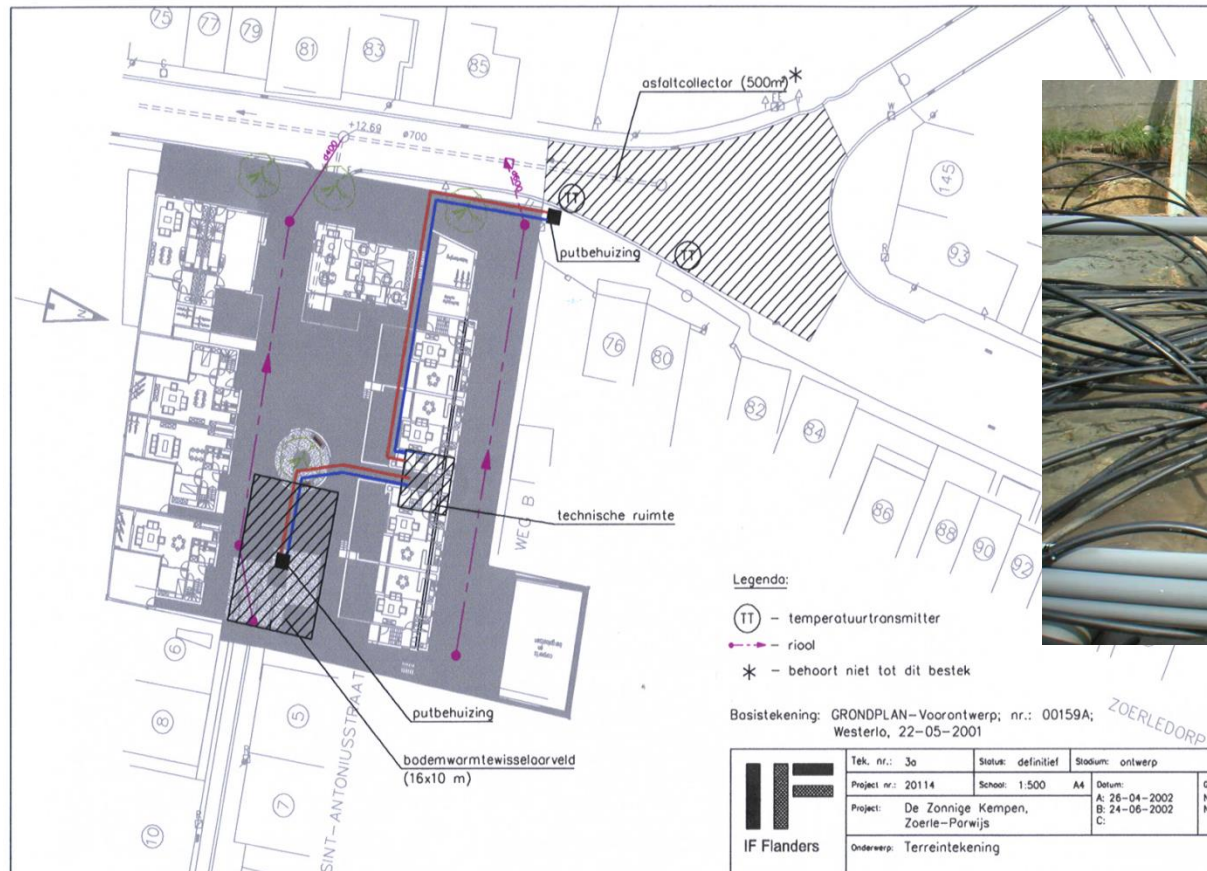
Passieve zonnewinsten

- Zuidelijke oriëntatie
- Greenhouse
- Lucht eerst door grondbuis en serre
- Afvoer lucht via noordkant
- Voorverwarmde lucht in leefruimte en slaapkamers
- Gebruikte lucht uit keuken en badkamer

Gebruik zonneënergie

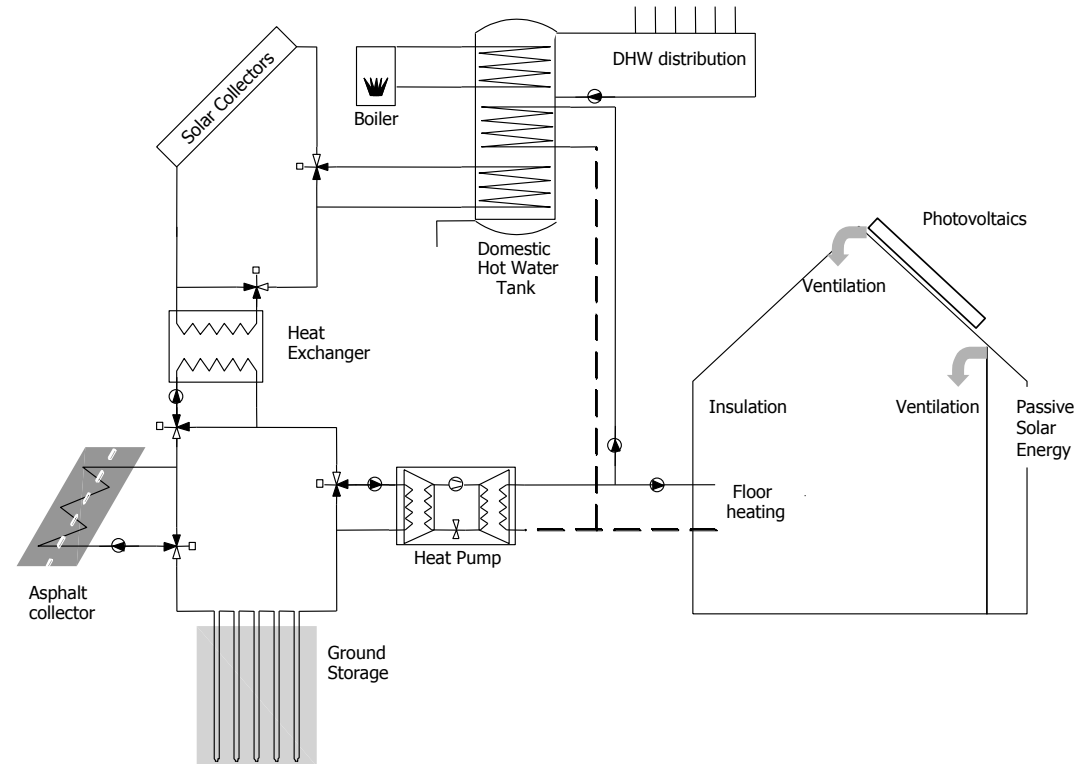
- voeding door asfaltcollector in openbare weg
- koude-warmte-opslag in de grond
- buizen 50 m diep in grond

Gebruik zonneënergie

Totaal beeld

- Overschot zonne-energie naar koude-warmte-opslag
- serres verwarmen ventilatielucht voor
- canadian wall : aanzuiging van ventilatielucht onder PV-panelen: opwarming van lucht, afkoeling paneel

Bouwmaterialen

- Levens Cyclus Analyse
- Toegepaste materialen :
 - recuperatiegevelsteen
 - kleidakpannen
 - FSC houten latwerk en schrijnwerk
 - kalkzandsteen
 - houtskeletbouw
 - rotswolisolatie

Water

- Voorkom onnodig drinkwaterverbruik
 - waterbesparende maatregelen
- Gebruik eindeloze bronnen
 - regenwaterrecuperatie
- Beperk overlast op riolering
- Belang van water geïntegreerd in 'folieke'

Voorkom onnodig drinkwaterverbruik

- toilet met spaartoets (3-6 liter)
- bad met beperkte waterinhoud
- kranen met straalbreker
- kranen met debietbegrenzer
- thermostatische bad- en douchemengkranen

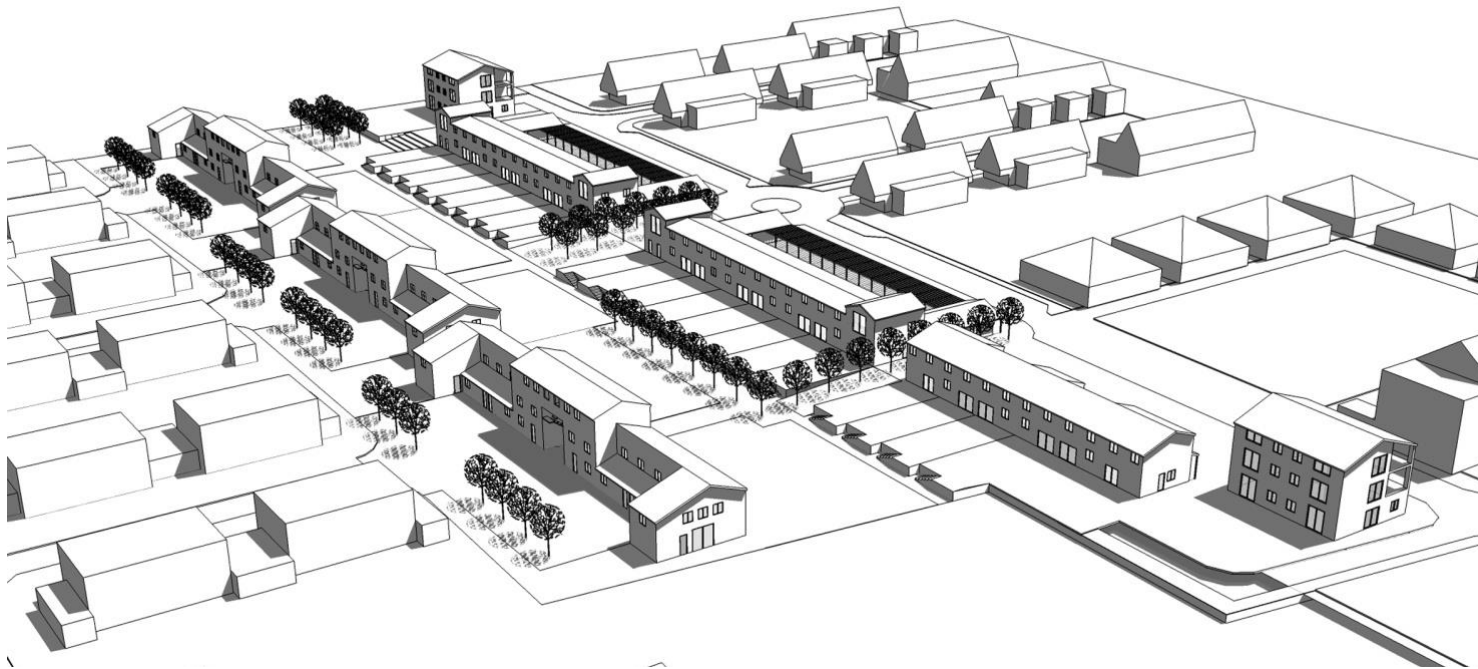
Duurzaam project ???

- Beoordelingsmethoden
 - Schaalniveau's en milieuthema's
 - Fundamentele methodes
- DCBA-methode
 - Viervariantenmethode
 - Integrale DCBA checklist Woningbouw
 - D = de normale situatie, geen aandacht voor milieu
 - C = corrigeer normaal verbruik, aandacht voor milieu
 - B = beperk schade tot minimum, milieu is uitgangspunt
 - A = absoluut beste situatie, maximale duurzaamheid

5

Toepassing : Open Oproepen

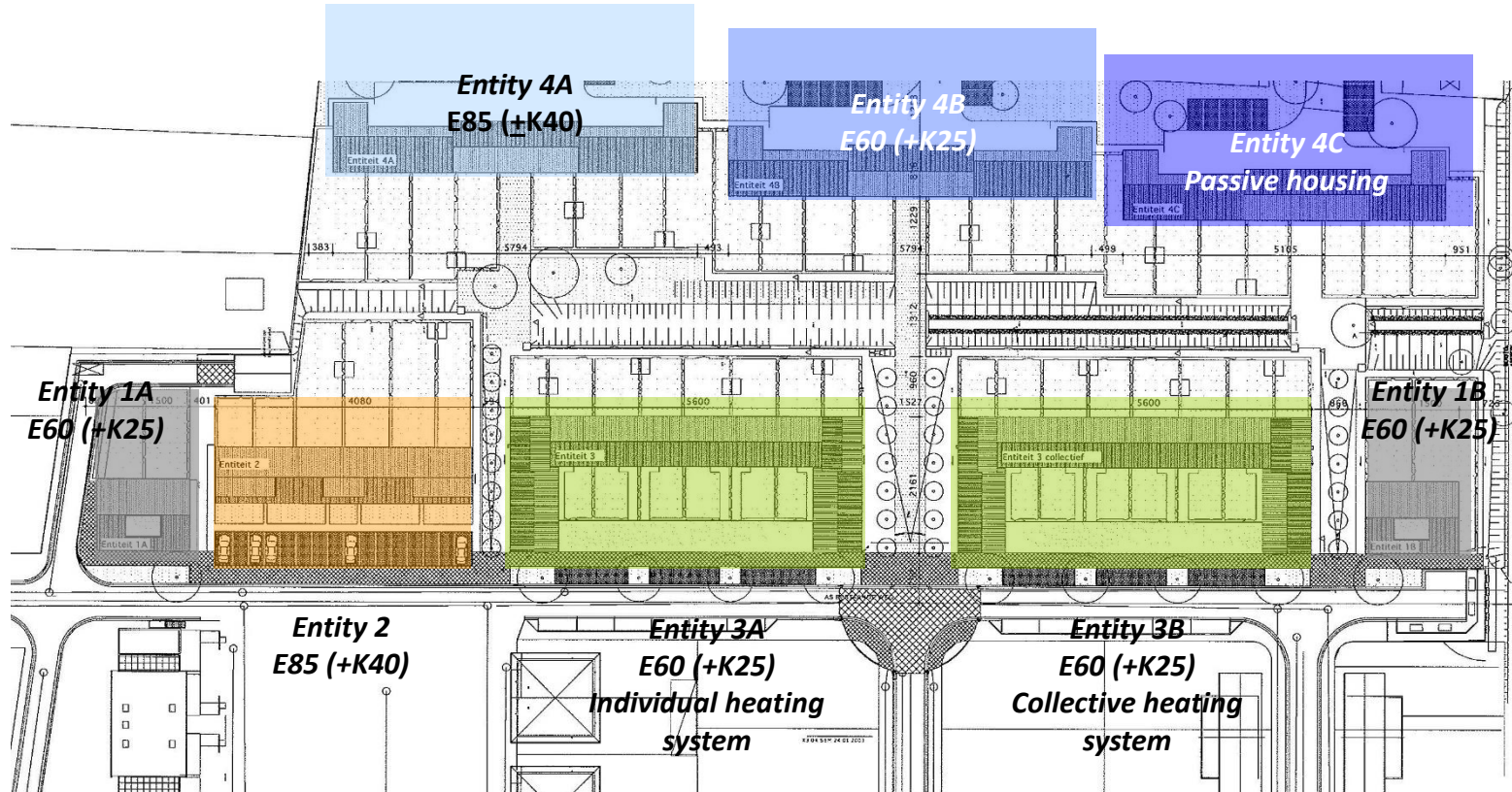
Kap. Francklaan - Heist op den Berg

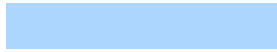
Kap. Francklaan - Heist op den Berg

Kap. Francklaan - Heist op den Berg

Kap. Francklaan - Heist op den Berg

	Variation in energy level (standard energy level → passive house)
	Variation in heating system (individual versus collective)
	Standard energy level house
	Variation in ventilation system (C / C+ / C+evo / D)

Bouw- en sloopafval

- Verplichtingen van aannemer :
 - Minerale wol = recycleerbaar, producent verplicht resten terug te nemen en te recyclen
 - Afval sorteren : hout, steenpuin, betonpuin, metalen, glas, kunststoffen, isolatie, papier en karton, chemisch afval
 - Gesorteerd afval afvoeren naar erkende stortplaatsen of verwerkingscentra
 - Gebruik van statiegeldpallets en statiegeldpatronen

Huishoudelijk afval

Molokcontainers :

- 2/3 ondergronds
- Afsluitbaar : enkel bewoners hebben sleutel

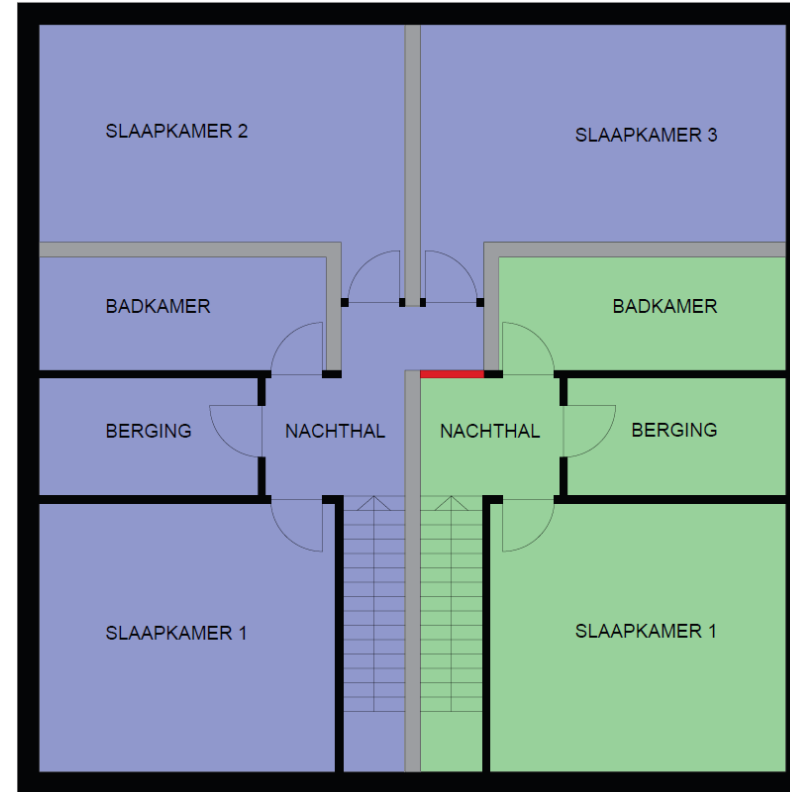
Vraag naar flexibele wooneenheden

Hoe kunnen we op eenvoudige wijze een gepaste oplossing bieden voor de dynamische gezinssamenstelling van onze huurders?

Werken met een verplaatsbare wand

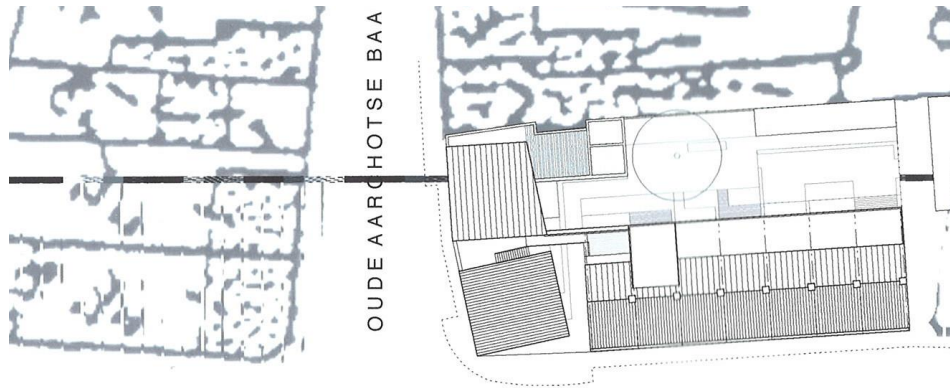

De verplaatsbare wand (in het rood) staat in het midden tussen de twee woningen. Elke woning heeft nu twee slaapkamers.

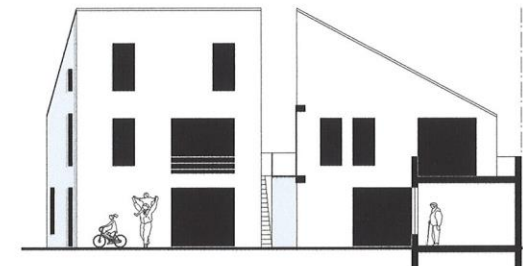
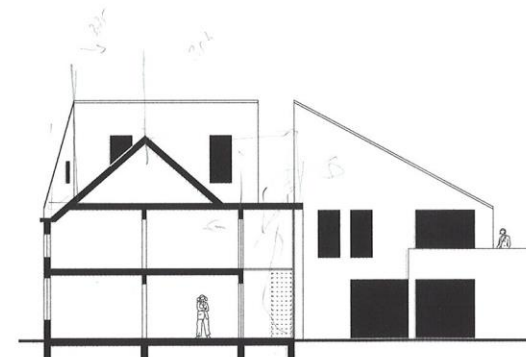
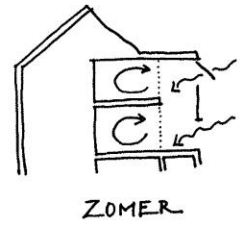
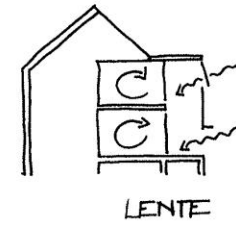
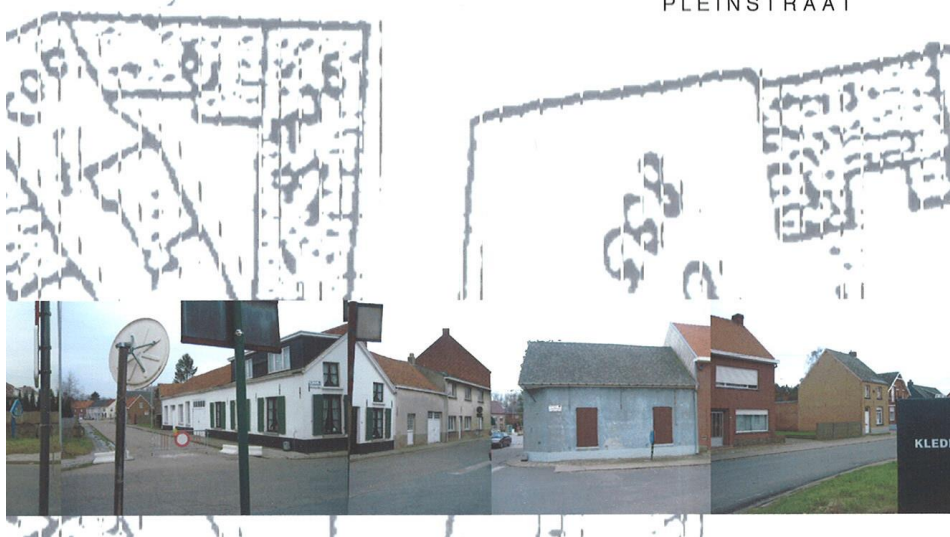

De verplaatsbare wand wordt tussen de badkamermuur en de nachthal geplaatst. Hierdoor krijgt één woning drie slaapkamers, de andere één.

Pleinstraat Heist op den Berg

PLEINSTRAAT

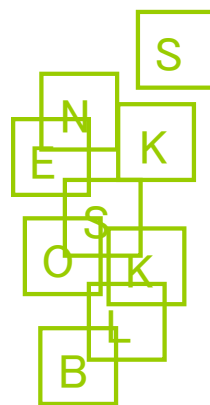

doorwaadbaarheid

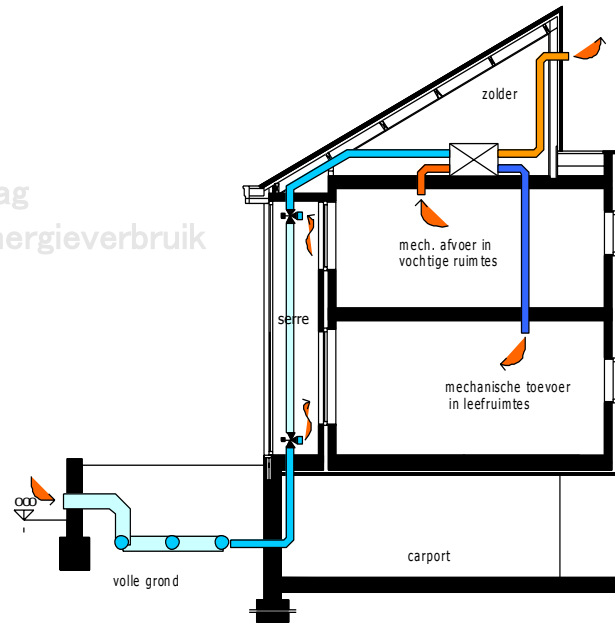
private en semi-
publieke buitenruimte

renovatie arbeiderswoningen
vs. nieuwbouw

voorbeeldprojecten Zonnige Kempen; **Pleinstraat, Booischot**

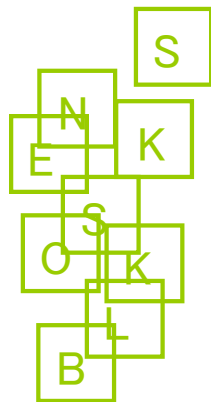
laag
energieverbruik

private en publieke
buitenruimte

diversiteit

asfaltcollector

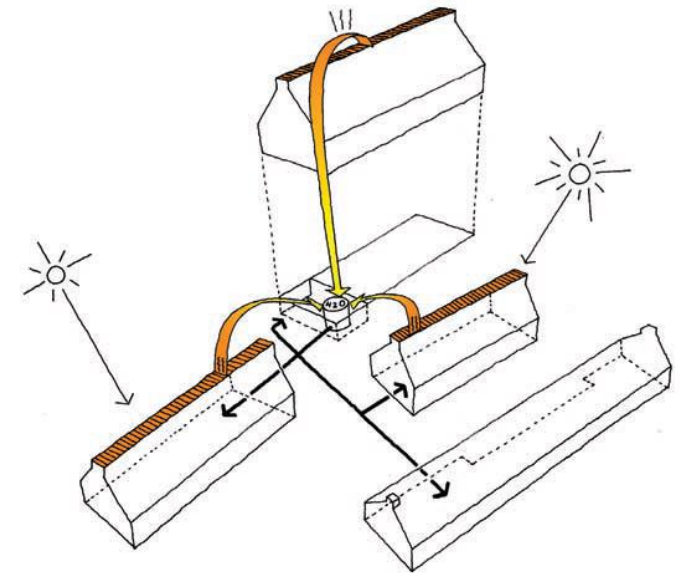
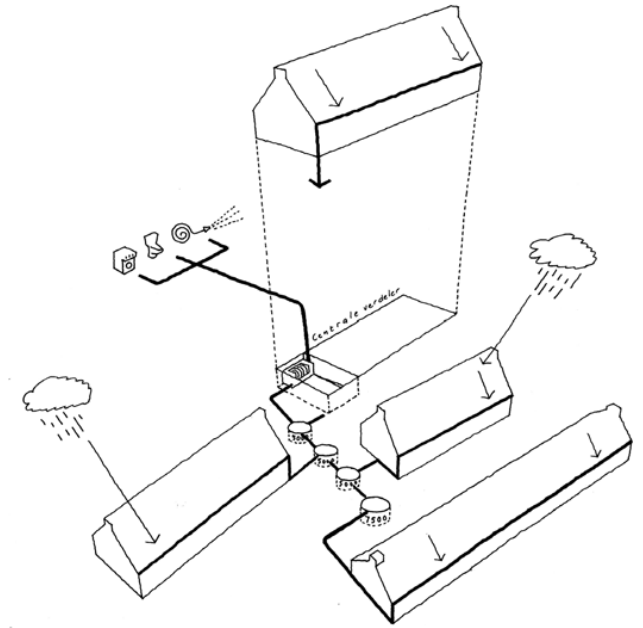
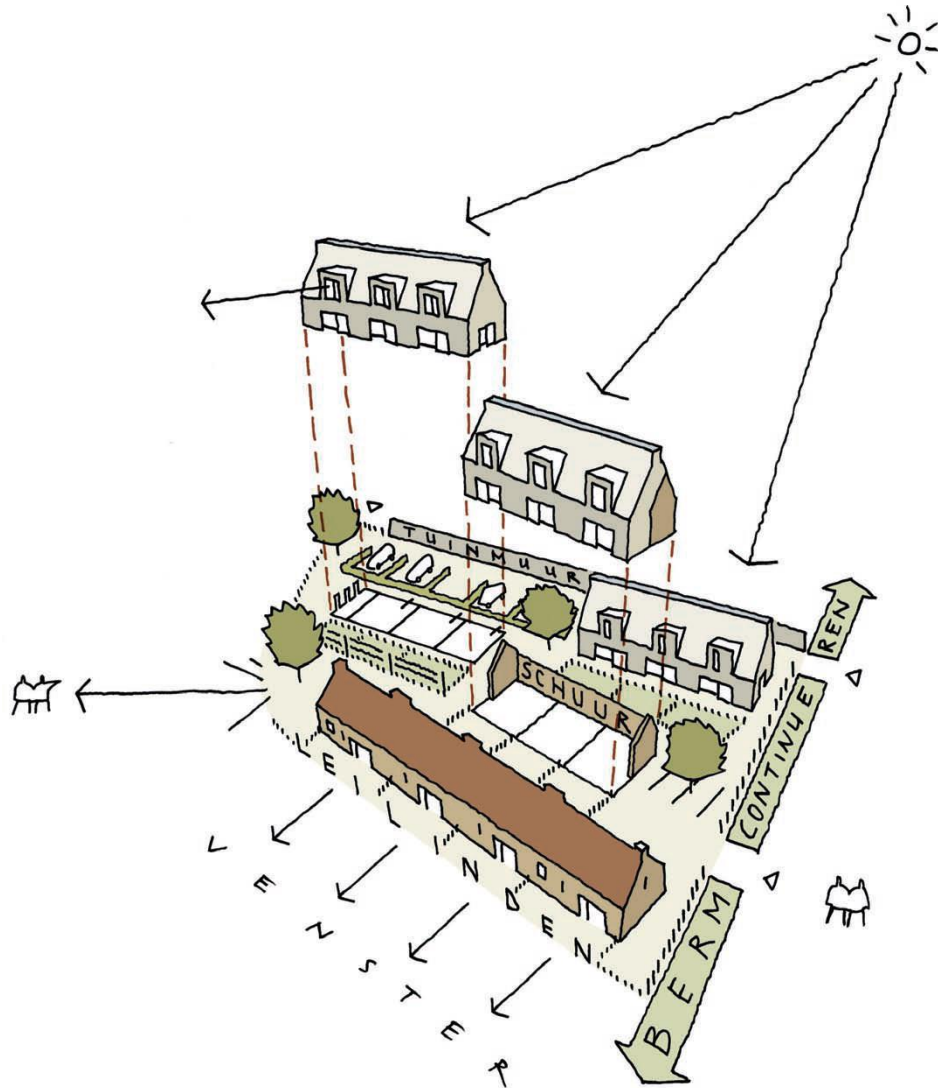

ontmoetingsplekken

Niet alleen aandacht voor woning, maar ook woonomgeving..

voorbeeldprojecten Zonnige Kempen; St. Antoniuspleintje, Zoerle Parwijs, Westerlo

Driehoekstraat - Zandhoven

Driehoekstraat - Zandhoven

Driehoekstraat - Zandhoven

Berlaar Winterhof

Berlaar Winterhof

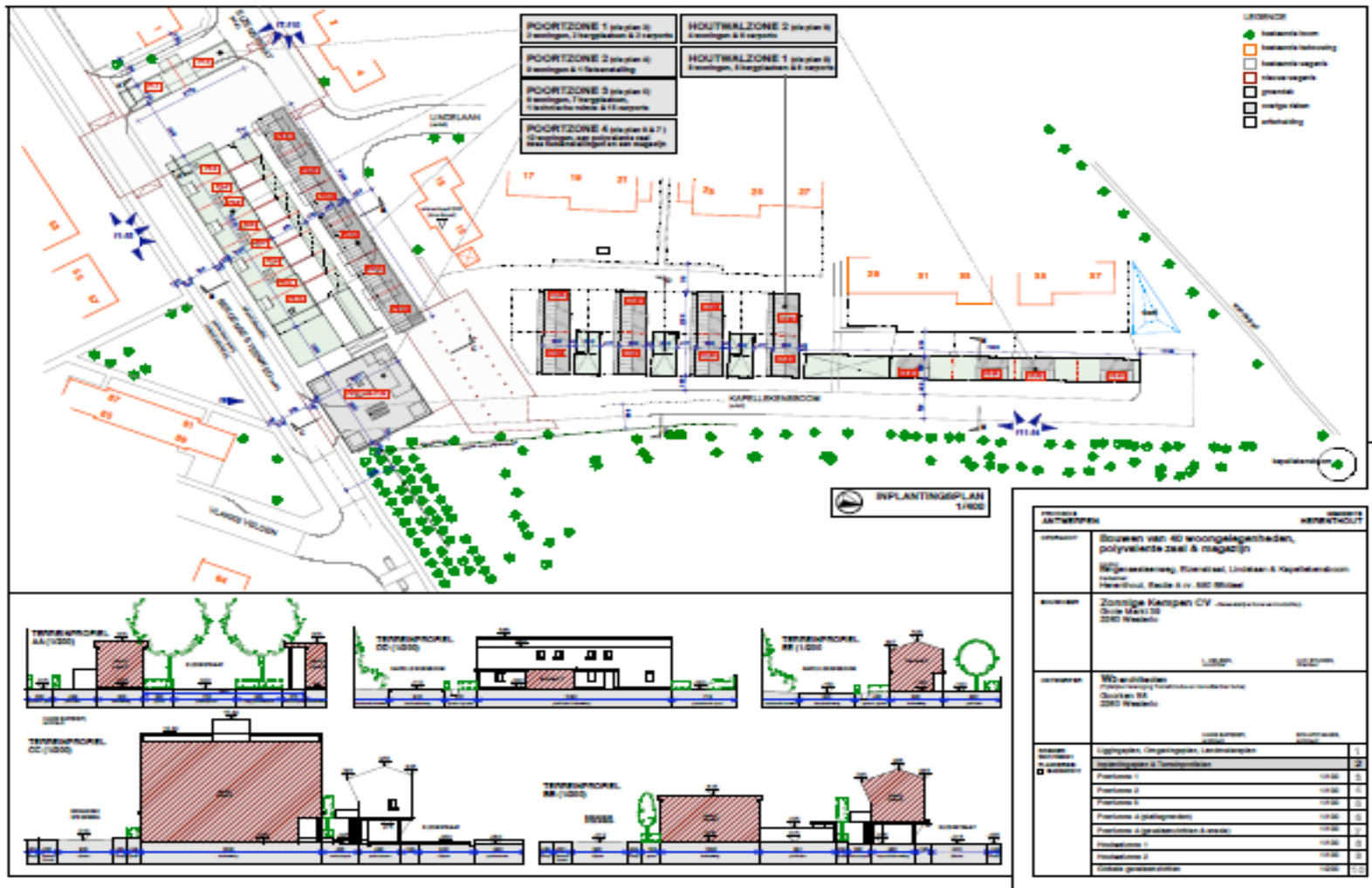
Lindelaan - Herenthout

Lindelaan - Herenthout

Lindelaan - Herenthout

Collectieve energie

Stijging rendement

- Implementatie vernieuwende technieken
 - Synergie van technieken
 - Uitvlakking gebruik
 - Grotere opslagcapaciteit
 - Onderhoudsvriendelijk
 - Beter te begeleiden
- > lagere verbruiken voor de sociale huurder
-> lagere CO2 uitstoot

Pleinstraat Grobbendonk

Rode Kruisstraat Westerlo

6

Sociale duurzaamheid

Sociale duurzaamheid

- Samenwerkingsconvenanten
- Multidisciplinair overleg
- Structureel overleg met o.a. wijkagenten, lokale opbouwwerkers, OCMW's...
- Begeleiding bij renovatieopdrachten
- Opvolging betalingsproblemen en huurachterstallen
- Ondersteunen jeugdactiviteiten i.s.m.
- Ondersteunen buurtfeesten
- Ondersteunen buurtwerking
- Peuter-speelpunt Laakdal
- Communicatiekanalen (bv. Zonneklaar)

Rommelmarkt Roteinde

Ramsel-Herselt

Het startschot van de buurtfeesten werd dit jaar opnieuw gegeven door BUUR-T-HUIS 40, het buurtcomité van Rotonde, Gootstraat en Lindendreef te Herselt-Kamsel. Op 13 juni 2013 organiseerden zij hun jaarlijkse wijkeest, intussen toe aan de achtste editie!

Dit buurtbarbecue gaat gepaard met animatie voor jong en oud. Zo is er muziek en dans, een springkastel, volkspelen en een gratis tombola.

Het buurtcomité vet het samen als volgt: "het was weer een geslaagde activiteit met talloze deelnemers van Rotonde, Gootstraat en Lindendreef. De animatie was goed, het eten was lekker en de gezelligheid was er tot een stuk in de avond."

BUUR-T-HUIS 40 organiseert ook doorheen het jaar tal van sociale en culturele activiteiten: wandeltochten, fietstochten en jeugdactiviteiten. Het buurtcafé is tweemaal per week geopend. Er wordt petanque gespeeld en geregeld kaartspelen georganiseerd. Het grootste evenement is de jaarlijkse rommelmarkt: een ware trekpleister die gekend is tot buiten onze landsgrenzen!

BUUR-T-HUIS 40: zeer sterk bezig!

Eindhout-Laakdal

Buurtwerking "De Heide" verzorgt al jaar en dag een knaller van een buurtbarbecue te Laakdal-Eindhout. Het grasplein te Stokberg-Vissersstraat werd dit jaar op 27 juni getransformeerd tot een ware feestweide.

Een succesformule met onder andere live muziek, een tombola, en een overheerlijk ruikende barbecue doet steeds een versieerde horde buurtbewoners afschrijven naar dit fijne gebeuren.

Meer woorden dienen hier niet aan te worden vulgemaakt. We dagen al onze lezers uit om dit initiatief te evenaren!

Op naar 2014, met als tussentijdse jubileum de 10de editie!

Welvaartstraat, Berlaar

"Ter gelegenheid van twee jaar"

bewoning" staat in kaderletters te lezen op de uitnodiging van het buurtfeest te Welvaartstraat, Berlaar. Elke reden voor een barbecue is een goede reden, maar hier maakt de organisatie toch een gevoelige scheet.

De opkomst op 4 juli 2013 was groter dan vorig jaar. Ook de zon had zich, zeer prominent, op de gastenlijst geplaatst.

De aanwezigen waren zeer lovend over het lekkere eten, drank en sfeer. Uiteraard vroegen ze om een derde editie van dit initiatief.

De organisatie meende ons dat een aantal personen toch wat hulp nodig had om in hun bed te nalen, of ze hadden er naar verluidt nog gasten! Over de staat waarin alles in de vroege ochtend werd opgeruimd, wenste de organisatie dan ook liever niet op in te gaan.

Zo mat als het vries was, zo taal waren de helpende handen. 's Avonds grote man, ...

Berlaar, tot volgend jaar!

Pijpelheide, Booschot

De buurtwerking van Pijpelheide, Booschot, beter gekend als KapCerk (een samenroep van Kapellen Franciscan, Carolijniaan en Negenbunders) belooft ons in 2014 om ook dit jaar een buurtfeest te organiseren. Mensen van hun woord, een reden te meer om aan hen ook het woord te geven:

"De KapCerk, de Goe Geding buurt van de Pijpelheide, organiseerde dit jaar op zaterdag 4 juli voor de tweede keer haar buurtfeest. In de namiddag speelden de scouts klub met de jeugd terwijl de volwassenen zich konden vermaken

met een rondje Teppe-shiet. Voor de kinderen waren er twee springkasten. Ze konden ook een ritje doen op de rug van een heuze pony of zelf een ruus onopzettelijk maken die ze uiteraard ook zelf mochten opmullen.

De avondvulde werd ingezet door een dansoptreden van de KapCerk kids, gevolgd door een optreden van de Best Friends Band. Deze laatste brachten live covers van bekende Vlaamse muziek. Ook een drank ontbraut met niet en voor de hongerige buurtbewoners maakten we hotdogs of belegde broodjes.

Het werd een zonnige, bijle en gezellige buurtfeest. Dat doen we volgend jaar weer!"

Zo, wat moet dat meer zijn!

Organiseer zelf een buurtfeest

Zet in in het organiseren van een buurtfeest? Leef je hunc op een aangename manier (beter) kennen en schep een positieve sfeer in de hele buurt!

Zonnige Kampen en jouw gemeente voorstellen een uitnodigend initiatief aan bepleide voorwaardes zijn voldaan. Op de website van Zonnige Kampen vind je alle info terug in de vorm van een flyer. Doe zeker melding bij jouw gemeente! De buurtfeesten van Sanderhof en Weterportkeet in Zandhoven komen in de volgende editie aan bod.

Brulerveld/Stekkestraat te Hulshout

Het buurtcomité Van Brulerveld te Hulshout werd vorig jaar nieuw leven ingeblazen door een speciale gebeurtenis: een kwarteeuw Brulerveld!

Na het grote succes van vorig jaar, vond er dit jaar op 22 augustus 2013 opnieuw een buurtbarbecue plaats. Maar dit is niet alles... ook onze huurders van Stekkestraat waren van harte welkom. Van solidariteit gesproken!

Er werd lekker gegeten, gedronken (beiden zoveel) lege flesjes op één tafel zien staan!) en gezongen!

Wij zijn alvast nieuwsgierig wat het buurtcomité in 2017 uit haar hoofd gaat leveren!

Lijsterplein/Kouwenberg te Vorselaar

Het buurtcomité Kouwenberg-Lijsterplein te Vorselaar heeft zich op 22 augustus 2013, net als de zon, van haar beste kant laten zien. Ze organiseerden op het plein te Kouwenberg een buurtbarbecue voor alle bewoners van Kouwenberg en Lijsterplein.

Ook was er randanimatie voorzien in de vorm van Kubo: plezier en competitiedrang verboden! We krijgen vlieden de indruk dat volkspelen, oud en nieuw, opnieuw in opmars zijn.

Het buurtcomité vet het mooi samen en bikt vooral: "Als ons volgend buurtfeest de eerste als dit wordt... is dat zelf!"

Een volgend hartverwarmend initiatief vond plaats in het derde weekend van september 2013. Het buurtcomité verkocht plantjes ten voordele van Kom Op Tegen Kanker.

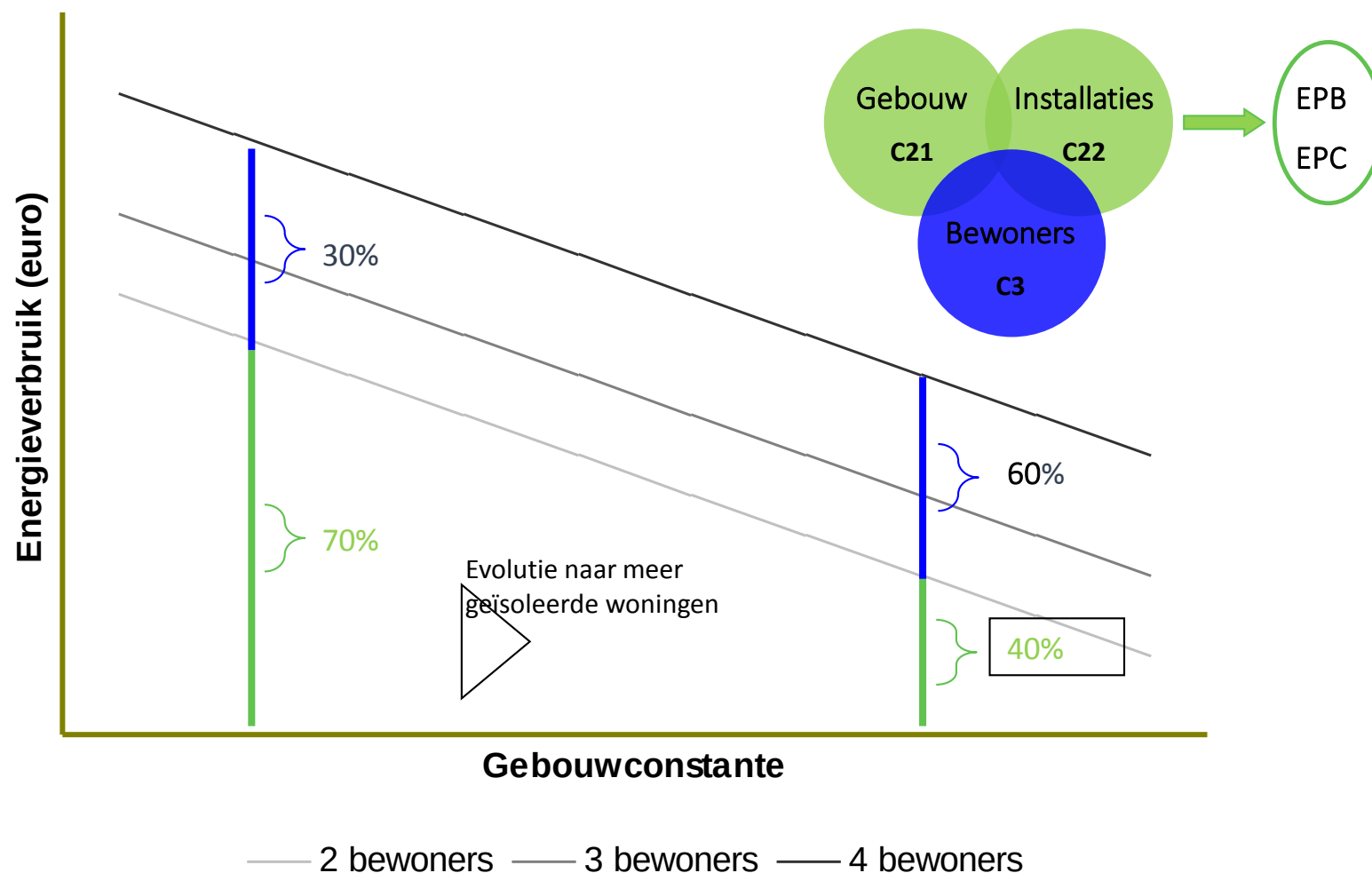

Peuterspeelpunt

OCMW Laakdal organiseerde deze zomer in Laakdal en Eindhout Peuterspeelpunt Spelenderwijs. Kinderen en ouders konden zich op donderdagvormiddag samen amuseren in de kindvriendelijke en veilige ontmoetingsplaats.

Sociale duurzaamheid: CEM

$$EV = C1 + C2 * \text{gebouwkenmerken} + C3 * \text{bewonerskenmerken}$$

Vragen?

zk.stijnen@outlook.be

